

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування, канд. екон. наук, доц.	Факультет економіки і управління		Лариса СКОРОБОГАТА
Гарант освітньо-професійної програми, канд. екон. наук, доц.	Факультет економіки і управління		Наталія ПОНОМАРЬОВА
Декан	Факультет економіки і управління		Віталій КАРПЕНКО

3 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасні умови розвитку науки і практики висувають високі вимоги не лише до здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня, які готуються до науково-дослідної та професійної діяльності. У сфері економіки, бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування знання швидко оновлюються, тому майбутнім фахівцям необхідно не лише володіти фундаментальними положеннями, а й мати навички самостійного наукового пошуку, критичного аналізу та застосування дослідницьких методів у практичних ситуаціях.

У таких умовах важливого значення набуває дисципліна загальної підготовки «Основи наукових досліджень», яка забезпечує здатність студентів інтегрувати теоретичні знання з практикою, користуватися сучасними інформаційними ресурсами та методами, а також готуватися до виконання курсових, дипломних і наукових робіт.

Пререквізити – Іноземна мова (ОЗП.09); Статистика (ОПП.01); Економіка праці й соціально-трудова відносина (ОПП.03); Історія обліку та оподаткування (ОПП.10); Бухгалтерський облік (ОПП.04); Облік бізнес-процесів (ОПП.05); Аналіз господарської діяльності (ОПП.11); Оподаткування (ОПП.12); Фінансовий облік I (ОПП.13); Управлінський облік (ОПП.14); Фінансовий аналіз (ОПП.15); Фінансовий облік II (ОПП.16); Облік в бюджетних установах (ОПП.17); Звітність підприємств (ОПП.18); Аудит (ОПП.19).

Кореквізити – Виробнича практика (обліково-податкова) (ОПП.24); Виробнича практика (економічна) (ОПП.25).

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

– *компетентності*: Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 01); Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 02); Здатність працювати автономно (ЗК 04); Здатність бути критичним та самокритичним (ЗК 07); Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 09); Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК 10); Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій (ЗК 11); Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК 13); Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень (ФК 05); Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави (ФК11).

– *програмні результати навчання*: Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури (ПРН 10); Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності (ПРН 11); Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві (ПРН 15); Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності (ПРН 16); Дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища (ПРН 19); Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави (ПРН 21); Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ПРН 22); Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя (ПРН 23).

Мета дисципліни. Формування у студентів системного уявлення про методологію та методику наукових досліджень у сфері обліку й оподаткування, а також розвиток практичних умінь підготовки, оформлення та презентації результатів дослідницької діяльності.

Предмет дисципліни. Теоретичні основи та практичні аспекти наукових досліджень, які включають принципи організації, планування, методів і етапів наукового пошуку.

Завдання дисципліни. Ознайомлення з основними категоріями науки, закономірностями та етапами її розвитку, засвоєння основ методології та методики наукових досліджень у сфері обліку, аудиту та оподаткування, набуття навичок збору, аналізу та узагальнення економічної інформації, формування умінь підготовки та виконання студентських наукових робіт (есе, курсових, статей, доповідей), розвиток здатності презентувати результати досліджень у письмовій та усній формах, формування критичного мислення та навичок самостійної організації дослідницької роботи.

Результати навчання. Здобувач, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: формулювати мету, завдання та гіпотези дослідження, обирати методи збору та аналізу інформації, складати програму дослідження й визначати його етапи, здійснювати пошук і критичну оцінку наукових джерел, оформлювати результати відповідно до вимог стандартів, презентувати результати у формі студентських наукових робіт, статей, доповідей, виступів на конференціях.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні заняття	СРС	лекції	практичні заняття	СРС
Тема 1. Сутність та теоретичні основи наукових досліджень	2	4	8	2	2	12
Тема 2. Методи та методологія наукових досліджень	2	4	8			12
Тема 3. Особливості застосування методів наукових досліджень в науковій роботі	2	4	8		2	12
Тема 4. Реалізація методів досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях	2	4	8			12
Тема 5. Процес організації наукових досліджень	2	4	8	2	2	12
Тема 6. Інформаційне середовище наукової діяльності	2	4	8			12
Тема 7. Аналіз і синтез в науковому дослідженні	2	2	6			12
Тема 8. Впровадження результатів наукових досліджень	2	4	8		2	12
Тема 9. Особливості процесу написання і оформлення наукових праць		4	8			12
Разом за семестр	16	34	70	4	8	108
120 (4 кредити)						

5. Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

№ лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність та теоретичні основи наукових досліджень Предмет та сутність науки як сфери людської діяльності. Види і класифікація наукових досліджень в економічних науках. Основні аспекти розвитку економіки як науки. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
2	Тема 2. Методи та методологія наукових досліджень Поняття про метод, методологію та методику наукових досліджень. Типологія методів наукового дослідження. Метод і методичні прийоми бухгалтерського обліку. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
3	Тема 3. Особливості застосування методів наукових досліджень в науковій роботі Загальна характеристика емпіричних методів (спостереження, експеримент, порівняння, узагальнення, вимірювання). Емпіричні методи в економічних дослідженнях. Опитування як метод. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].2	2
4	Тема 4. Реалізація методів досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях Характеристика основних емпірико-теоретичних методів дослідження (сутність абстрагування та етапи його проведення, аналіз та синтез, їх види: емпіричний, елементарно-теоретичний, структурно-генетичний, дедукція та індукція, поняття загального та часткового, моделювання та його принципи, етапи облікового моделювання. Характеристика узагальнюючих теоретичних методів наукових досліджень (сходження від абстрактного до конкретного; ідеалізація; формалізація; аксіоматичний метод). Характеристика часткових теоретичних методів наукових досліджень (визначення, опис, інтерпретація). Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
5	Тема 5. Процес організації наукових досліджень Процес наукового дослідження: його характеристика та етапи проведення. Наукова проблема (постановка, формулювання, конкретизація) та наукова гіпотеза (види, структура, вимоги до змісту і побудови). Тема дослідження (обґрунтування, її актуальність і новизна, стан розробки). Формулювання мети та завдання, розробка програми та плану наукового дослідження, вибір методів дослідження. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
6	Тема 6. Інформаційне середовище наукової діяльності Класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень. Облікова інформація і її значення у науково-дослідницькому процесі. Фактографічна інформація (діюча практика і використання її у науково-дослідницькому процесі). Носії облікової інформації (первинні документи, групувальні відомості, реєстри, форми звітності та ін.) і використання їх у науково-дослідницькому процесі. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
7	Тема 7. Аналіз і синтез в науковому дослідженні	2

	Економіко-статистичні методи й прийоми в дослідженнях (методи порівняння, зведення і групування, графічний і табличний методи, метод абсолютних, відносних і середніх величин, ряди динаміки: поняття, види та аналіз, індексний метод та методи елімінування. Економіко-математичні методи й моделі: класифікація, характеристика та застосування при вирішенні конкретних аналітичних завдань. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	
8	Тема 8. Впровадження результатів наукових досліджень Систематизація результатів наукового дослідження (аналіз і узагальнення даних дослідження, визначення репрезентативності висновків, співставлення результатів дослідження із теорією, аналіз розходжень, уточнення теоретичних моделей, досліджень та висновків). Економічна ефективність результатів наукових досліджень: її критерії та розрахунок. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
	Тема 9. Особливості процесу написання і оформлення наукових праць Порядок написання, правила оформлення магістерської роботи, статей, наукових праць вищих рівнів, апробація результатів Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	
	Разом	16

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Теоретичні основи наукових досліджень в економіці. Основи методології наукових досліджень. Емпіричні методи наукового дослідження та особливості їх застосування в галузі економіки. Механізм реалізації методів досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
2	Організація наукового дослідження. Інформаційне забезпечення наукових. Економічний інструментарій проведення. Впровадження результатів наукових досліджень в теорію та практику. Порядок написання і оформлення наукових праць. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
	Разом	4

5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ п/п	Тема/зміст практичного заняття	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність та теоретичні основи наукових досліджень. Наукові знання і діалектика наукових досліджень. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
2	Тема 1. Сутність та теоретичні основи наукових досліджень. Завдання наукової діяльності у сфері обліку і аудиту. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
3	Тема 2. Методи та методологія наукових досліджень.	2

	Сутність емпіричних методів наукового дослідження і вимоги до них. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	
4	Тема 2. Методи та методологія наукових досліджень. Практичне застосування методів емпіричного дослідження Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
5	Тема 3. Особливості застосування методів наукових досліджень в науковій роботі. Сутність абстрагування, аналізу, синтезу, дедукції та групування. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
6	Тема 3. Особливості застосування методів наукових досліджень в науковій роботі. Математичні методи наукових досліджень. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
7	Тема 4. Реалізація методів досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях. Поняття процесу наукового дослідження, етапи вибору теми дослідження. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
8	Тема 4. Реалізація методів досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях. Презентація індивідуального завдання студентів. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
9	Тема 5. Процес організації наукових досліджень результатів дослідження. Структура бібліографічного списку і порядок його формування. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
10	Тема 5. Процес організації наукових досліджень результатів дослідження. Практична робота з підбору та групуванню наукової літератури. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
11	Тема 6. Інформаційне середовище наукової діяльності. Застосування статистичних методів в наукових дослідженнях. Застосування графічних методів і розрахунок показників динаміки в наукових дослідженнях. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
12	Тема 6. Інформаційне середовище наукової діяльності. Застосування графічних методів і розрахунок показників динаміки в наукових дослідженнях. Застосування абсолютних і відносних величин в наукових дослідженнях обліку і аудиту Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
13	Тема 7. Аналіз і синтез в науковому дослідженні Економіко-статистичні методи й прийоми в дослідженнях. Економіко-математичні методи й моделі. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
14	Тема 8. Впровадження результатів наукових досліджень. Систематизація результатів наукового дослідження. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
15	Тема 8. Впровадження результатів наукових досліджень. Економічна ефективність результатів наукових досліджень. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
16	Тема 9. Особливості процесу написання і оформлення наукових праць Дипломна робота студентів. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2

17	Тема 9. Особливості процесу написання і оформлення наукових праць Наукова стаття: структура і порядок написання. Літ.: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
	Разом	34

Перелік практичних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер п/п	Тема/зміст практичного заняття	Кількість годин
1	Теоретичні основи наукових досліджень в економіці. Основи методології наукових досліджень. Емпіричні методи наукового дослідження та особливості їх застосування в галузі економіки Література: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
2	Механізм реалізації методів досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях. Література: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
3	Організація наукового дослідження. Інформаційне забезпечення наукових. Економічний інструментарій проведення. Література: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
4	Впровадження результатів наукових досліджень в теорію та практику. Порядок написання і оформлення наукових праць. Література: [1, с.514-652; 2, с.219-230; 3, с.48-75; 5, с.99-105].	2
	Разом:	8

5.3. Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних завдань, тестування з теоретичного матеріалу тощо. Крім того, здобувачі вищої освіти заочної форми виконують контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни, методичні рекомендації до виконання контрольної роботи, необхідні документи з навчально-методичного забезпечення дисципліни та контролю результатів навчання.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

№ тижня	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1 та підготовка до практичного заняття. Вибір варіанту індивідуального домашнього завдання (далі – ІДЗ) та опрацювання літератури	4
2	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1 та підготовка до практичного заняття, виконання домашнього завдання. Виконання ІДЗ.	4
3	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
4	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4

5	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
6	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
7	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
8	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ. Підготовка до тестового контролю з тем 1-4.	4
9	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
10	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
11	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
12	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
13	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Оформлення ІДЗ для здачі на перевірку.	6
14	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Підготовка до захисту ІДЗ	4
15	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття. Захист ІДЗ.	4
16	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття.	4
17	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, виконання домашнього завдання (розв'язання задач), підготовка до практичного заняття.	4
	Разом	70

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (бесіда, демонстрування, спостереження, з використанням кейсів, розв'язування задач, презентацій), самостійна робота (індивідуальне домашнє завдання, опрацювання теоретичного матеріалу).

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування, розв'язування ситуаційних задач), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної

діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; метод аналізу конкретних ситуацій (case-study) з використанням технологій візуалізації, інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (участь у обговоренні ситуацій, самостійні роботи);
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання;
- оцінювання контрольних робіт (відповідно до графіка проведення екзаменаційних сесій для студентів заочної форми).

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни,

встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІДЗ здобувач може підготувати тези доповіді на конференцію за однією з тем навчальної дисципліни при дотриманні узгоджених з викладачем термінів його виконання.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://finacademy.net/ua/webinars>, <https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/auditor-plus>, <https://www.coursera.org/learn/auditing-part1-conceptual-foundations>, <https://www.coursera.org/learn/auditing-part2-the-practice>), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів).

Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю 9.9), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування освітньої компоненти «Основи наукових досліджень» за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання подано у таблиці 9.1 для студентів денної форми та у таблиці 9.2 для студентів заочної форми здобуття освіти.

Таблиця 9.1 – Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти

Аудиторна робота								Контрольні заходи		Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
Практичні заняття (мінімум – 8 контрольних точок)								Тестовий контроль:		ІДЗ*	Іспит	
1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	T*1-4	T5-9			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)												
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	24-40	60-100**
24-40								6-10		6-10	24-40	

Примітка: *ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання; T* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці 9.9 «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Таблиця 9.2 – Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль	Разом
Практичне заняття Практичне заняття (мінімум – 2 контрольні точки)		Контрольна робота		Тестовий контроль		Іспит	
1	2	Якість виконання	Захист роботи	T1-4	T5-9		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)							
3-5	3-5	15-25	3-5	3-5	3-5	30-50	60-100
6-10		18-30		6-10		30-50	

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти викладач користується наведеними нижче критеріями (табл. 9.3).

Таблиця 9.3 – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань і володіння спеціальними інструментами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .

Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння здобувачем вищої освіти спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

За досягнення здобувачем вищої освіти високого рівня запланованих результатів навчання та сформованих компетентностей він отримує 5 балів, середнього рівня – 4 бали, достатнього рівня – 3 бали.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 20 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів (табл. 9.4).

Таблиця 9.4 – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–11	12-14	15-17	18-20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 30 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання (ІДЗ)

Оцінка, яка виставляється за виконане ІДЗ, складається з таких елементів: самостійність, логічність та деталізація виконання; повноти й глибини розкриття завдань; наявності ілюстрації (таблиці, рисунки, формули, схеми); наявності висновків, якості оформлення. Оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці 9.3 критеріїв оцінювання навчальних

досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, середній – 8 балів, максимальний – 10 балів) (табл. 9.5). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (10) за його виконання.

Таблиця 9.5 – Розподіл балів між завданнями індивідуального домашнього завдання (ІДЗ) здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Практичне завдання	6	8	10
Всього балів	6	*	10

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – два теоретичних і одне – практичне (розв'язування задачі). Кількість завдань у контрольній роботі залежно від особливостей дисципліни визначає кафедра. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист. Критерії оцінювання контрольної роботи (табл. 9.6):

Таблиця 9.6 – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Практичне завдання	15	20	25
Всього балів за якість виконання контрольної роботи	15	*	25
Захист контрольної роботи	3	4	5

Примітка. * Позитивний бал за якість виконання контрольної роботи, відмінний від мінімального (5 балів) та максимального (25 балів), знаходиться в межах 6-24 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням вище наведених у табл. 9.3 критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру (табл. 9.7 та 9.8).

Таблиця 9.7 – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми здобуття освіти (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне завдання (тест)	12	16	20
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24	*	40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

При цьому відповідність набраних балів за тестове завдання, що виставляються здобувачеві (25 тестових питань), становить:

Кількість правильних відповідей	0-14	15-18	19-22	23-25
Кількість отриманих балів	-	12	16	20

Таблиця 9.8 – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми здобуття освіти (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне завдання (тест)	15	20	25
Практичне завдання	15	20	25
Разом:	30	*	50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

При цьому відповідність набраних балів за тестове завдання, що виставляються здобувачеві (25 тестових питань), становить:

Кількість правильних відповідей	0-14	15-18	19-22	23-25
Кількість отриманих балів	-	15	20	25

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені в табл. 9.3.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у табл. 9.9.

Таблиця 9.9 – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом

B	83-89		<i>Добре/Good</i> – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		<i>Задовільно/Satisfactory</i> – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	<i>Незадовільно/Fail</i> – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		<i>Незадовільно/Fail</i> – Результати навчання відсутні

Іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем вищої освіти сумі балів відповідно до табл. 9.9.

10 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Які сутність, ціль і функції науки в сучаснім суспільстві?
2. Основні підходи до дефініції поняття «наука» і її класифікація.
3. Внесок економічної науки у виконання наукових досліджень.
4. Парадигми бухгалтерського обліку на різних етапах розвитку суспільства, їх сутність і відмінність.
5. Перші теоретики бухгалтерії і їх погляди на сутність бухгалтерського обліку.
6. Сутність трактування бухгалтерського обліку як науки, її прихильники.
7. Економічне тлумачення бухгалтерського обліку і його розвиток у працях учених Європи й Росії.
8. Сутність перших визначень бухгалтерського обліку як науки в працях різних учених.
9. Розвиток теорії й методики бухгалтерського обліку як науки в працях європейських і російських учених XIX в.
10. Розвиток бухгалтерської думки в працях учених Європи й Росії другої половини XIX - початку XX в.
11. Визнання бухгалтерського обліку як науки й дослідження його сутності вченими різних наукових шкіл (італійської, французької, німецької, англо-американський).
12. Визначення бухгалтерського обліку в сучасних умовах як предметної й методологічної науки.
13. Особливості розвитку аудиту як складової науки про бухгалтерський облік.
14. Сутність реформи бухгалтерського обліку й основні напрямки вдосконалювання бухгалтерського обліку.
15. Основні моменти й напрямку розвитку бухгалтерського обліку на сучасному етапі.
16. Вплив зовнішнього середовища на методику обліку окремих видів майна й господарських операцій.
17. Найважливіші тенденції в розвитку бухгалтерського обліку, аудита й аналізу господарської діяльності.
18. Сутність і класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень.
19. Організація керування науково-технічною інформацією і її джерела.
20. Бібліографічні джерела економічної інформації і їх використання в науковій праці.
21. Яка структура й організація економічної бібліографії?

22. Особливості використання дослідником нормативної інформації.
23. Поняття про гіпотезу і її роль у наукових дослідженнях.
24. Поняття й методологічні принципи наукової теорії, її будова й функціональна призначення.
25. Роль у формуванні наукової теорії індукції, дедукції, абдукції, абстракції й ідеалізації.
26. Поняття методу й методики наукового дослідження.
27. Системний підхід як найбільш загальний спосіб дослідження предметів і явищ.
28. Сутність, цілі й види моделей у бухгалтерському обліку.
29. Особливості моделювання й види моделей у фінансовому аналізі.
30. Як застосовується системний підхід у теоретичному й емпіричному дослідженнях?
31. Що є відмінною рисою експерименту в бухгалтерському обліку?
32. Що ухвалюють під загальнонауковими методами дослідження і їх використання в бухгалтерському обліку.
33. Евристичні приймання й методи мислення, використовувані в бухгалтерському обліку.
34. Види й структура доказів, їх використання в бухгалтерському обліку.
35. Поняття факторів, їх класифікація, відбір і використання в наукових дослідженнях.
36. Утримування конкретно-наукових (спеціальних) методів дослідження, застосовуваних у бухгалтерському обліку, економічному аналізі й контролі.
37. Електронні таблиці як універсальний метод наукового дослідження.
38. Методика використання в наукових дослідженнях таблиць Excel і майстри діаграм.
39. Охарактеризуйте основні етапи виконання науково-дослідних робіт.
40. Підготовчий етап дослідження і його роль у якісним і своєчасним виконанні наукових праць.
41. Робоча програма й календарний план дослідження, їх утримування й значення.
42. Стадії обробки матеріалів дослідження й складання остаточних висновків і пропозицій.
43. Звіт про науково-дослідну роботу: загальні вимоги, пропонувані до звіту, і його структура.
44. Стиль і форма викладу науково-літературного добутку.
45. Чим відрізняється науковий огляд від дисертаційної роботи, монографія від підручника?
46. Організація, планування й оформлення впровадження результатів науково-дослідницьких робіт у практику й навчальний процес.
47. Ефективність наукових досліджень і її критерії.
48. Розрахунок і оформлення економічного ефекту від впровадження наукових досліджень.

11 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Основи наукових досліджень» забезпечений необхідними навчально-методичними матеріалами, зокрема:

1. Електронний курс «Основи наукових досліджень». URL: <https://msn.khmn.edu.ua/course/view.php?id=5204>.

12 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем.

13 Рекомендована література

Основна

1. Данильян, О. Г., Дзьобань, О. П. *Методологія наукових досліджень : підручник*. Харків : Право, 2019. 368 с.
2. Бірта, Г. О., Бургу, Ю. Г. *Методологія і організація наукових досліджень : навч. посібник*. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 142 с.
3. Важинський, С. Е., Щербак, Т. І. *Методика та організація наукових досліджень : навч. посібник*. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
4. Булавинець, В. М. (за ред. В. П. Горина). *Методологія наукових досліджень : навчальний посібник*. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2023. – 170 с.
5. Староста, В. І. *Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти*. Ужгород : Ужгородський національний університет, 2023 (2-е вид., випр. і доп.) – 72 с.

Додаткова

6. Ковтун, Н. М. *Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня*. Житомир : Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2024. – 130 с.
7. Краус, Н. М. *Методологія та організація наукових досліджень : навчально-методичний посібник*. Полтава : Оріяна, 2012. – 183 с.
8. Астрелін, І. М., Косогіна, І. В., Кирій, С. О. *Методологія наукових досліджень : навч. посібник*. Київ : КПІ імені Ігоря Сікорського, 2021. – 121 с.

14 Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека університету. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://library.khmnu.edu.ua/>.
2. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.
3. Модульне середовище для навчання. [Електронний ресурс]. URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/>

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тип (статус) дисципліни	Обов'язкова загальної підготовки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	Восьмий
Кількість призначених кредитів ЄКТС	4,0
Форми здобуття освіти, для яких викладається дисципліна	Очна (денна)/заочна

Результати навчання. Здобувач, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: формулювати мету, завдання та гіпотези дослідження, обирати методи збору та аналізу інформації, складати програму дослідження й визначати його етапи, здійснювати пошук і критичну оцінку наукових джерел, оформлювати результати відповідно до вимог стандартів, презентувати результати у формі студентських наукових робіт, статей, доповідей, виступів на конференціях.

Зміст навчальної дисципліни. Сутність та теоретичні основи наукових досліджень. Методи та методологія наукових досліджень. Особливості застосування методів наукових досліджень в науковій роботі. Реалізація методів досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях. Процес організації наукових досліджень. Інформаційне середовище наукової діяльності. Аналіз і синтез в науковому дослідженні. Впровадження результатів наукових досліджень. Особливості процесу написання і оформлення наукових праць.

Пререквізити: Іноземна мова (ОЗП.09); Статистика (ОПП.01); Економіка праці й соціально-трудова відносина (ОПП.03); Історія обліку та оподаткування (ОПП.10); Бухгалтерський облік (ОПП.04); Облік бізнес-процесів (ОПП.05); Аналіз господарської діяльності (ОПП.11); Оподаткування (ОПП.12); Фінансовий облік I (ОПП.13); Управлінський облік (ОПП.14); Фінансовий аналіз (ОПП.15); Фінансовий облік II (ОПП.16); Облік в бюджетних установах (ОПП.17); Звітність підприємств (ОПП.18); Аудит (ОПП.19).

Кореквізити: Виробнича практика (обліково-податкова) (ОПП.24); Виробнича практика (економічна) (ОПП.25).

Запланована навчальна діяльність: лекції – Мінімальний обсяг навчальних занять в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни для *першого* (бакалаврського) рівня вищої освіти за денною формою здобуття освіти становить 10 годин; для заочної форми – 2–3 години на 1 кредит ЄКТС.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (бесіда, демонстрування, спостереження, з використанням кейсів, презентацій), самостійна робота (індивідуальне домашнє завдання, написання наукових праць).

Форми оцінювання результатів навчання: усне та письмове опитування (самостійні роботи), виконання індивідуального домашнього завдання.

Вид семестрового контролю: іспит.

Навчальні ресурси:

1.Електронний курс «Основи наукових досліджень». URL: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=5204>.

2. Данильян, О. Г., Дзьобань, О. П. *Методологія наукових досліджень : підручник*. Харків : Право, 2019. 368 с.

3. Бірта, Г. О., Бургу, Ю. Г. *Методологія і організація наукових досліджень : навч. посібник*. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 142 с.

4. Важинський, С. Е., Щербак, Т. І. *Методика та організація наукових досліджень : навч. посібник*. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

5. Булавінець, В. М. (за ред. В. П. Горина). *Методологія наукових досліджень : навчальний посібник*. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2023. – 170 с.

6. Староста, В. І. *Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти*. Ужгород : Ужгородський національний університет, 2023 (2-е вид., випр. і доп.) – 72 с.

Викладач: докт. екон. наук, доц. Тарас Маршалок